

MAGAZINE

ReArm Europe

KONFERENCIJA EZA BRUXELLES 2026

Socijalna pravednost u Evropi koja se ponovno naoružava

EUROPA I RAT

Nova europska realnost u vremenima globalne nesigurnosti

MENTALNO ZDRAVLJE U RATNIM PODRUČJIMA

Razgovor s psihologinjom Eleanor Hitchman iz ICRC

OD IZAZOVA DO KONKRETNOG DJELOVANJA

utvrđivanje budućih prioriteta za radničke organizacije u državama kandidatkinjama za članstvo u EU-u

EZA NEWS

Dvije nove članice iz Sjeverne Makedonije

IZDANJE 01/2026

Drage prijateljice i prijatelji, drage čitateljice i čitatelji,

početkom ožujka održana je u Bruxellesu konferencija organizacije EZA na temu „Socijalna pravednost u Europi koja se ponovno naoružava“, s koje je poslana snažna poruka. Nije samo po sebi razumljivo da se mreža radničkih organizacija uključuje u tu raspravu, no smatramo svojom odgovornošću promišljati o tom pitanju.

U izrazito nestabilnom svijetu sigurnost se tiče svih nas. Naoružavanje se ne može promatrati odvojeno od šireg okruženja, u kojem dijalog, sporazumi i diplomacija moraju imati svoju ulogu. To vrijedi tim više što Europa ostaje mirovni projekt. Osim toga, jačanje europske obrambene sposobnosti ne smije ići na štetu socijalne zaštite. Vojna je snaga potrebna, ali nije dovoljna za trajan mir, kojem doprinosi i socijalni mir. U vremenu u kojem se nazire novi svjetski poredak, solidarnost ustupa mjesto vlastitim interesima diktatora i – s druge strane Atlantika – autokrata, kleptokrata i tehnokrata koji žele potkopati demokraciju, zanemaruju međunarodna pravila i, k tome, poručuju nam da Europa propada.

Nema razloga da dopustimo da se to dogodi neprimjetno i nesvjesno, da nam se nameću kompleksi i da se sve to proglašava novom normalnošću. Moramo se, bez defetizma, držati svojeg europskog puta utemeljenog na vrijednostima, uvjereni da su naše blagostanje, dobrobit i socijalna zaštita znatno bolji nego drugdje. U ovom zbunjujućem svijetu punom neizvjesnosti osjećamo se potpuno uključenima, a ipak imamo dojam da na njega ne možemo utjecati.

Želio bih podsjetiti na riječi Franklina Delana Roosevelta: „Ničega se ne trebamo bojati osim samoga straha.“ Američki predsjednik koji je još vjerovao u demokraciju. Stoga moramo djelovati bez oklijevanja.

Važno je, primjerice, pratiti kupovnu moć, osobito s obzirom na novu energetska krizu. To se temelji na spoznaji da globalizacija ne koristi svima jednako.

Isto vrijedi i za naš odnos prema dramatičnim promjenama u svijetu rada, koje su među ostalim potaknute umjetnom inteligencijom. Hoće li u budućnosti još postojati klasična radna mjesta ili će se sve svoditi samo na obavljanje zadataka i naloga te na procese? Na pitanje koliko zaposlenika ima njegovo poduzeće, jedan veliki poduzetnik odgovorio je: jedna četvrtina ljudi, tri četvrtine roboti.

Za starije radnike, koji su obrazovani u nekom drugom vremenu i koji moraju raditi dulje kako bi mirovine ostale financijski održive, potrebni su nam primjereni oblici prijelaza, daljnjeg obrazovanja i prekvalifikacije. Za mlađu se generaciju, unatoč dobrom obrazovanju, postavlja pitanje kako i hoće li uopće dobiti pristup tržištu rada te što to znači za njihovu psihičku dobrobit. Osim toga, znamo da se već pri njihovu zapošljavanju umjetna inteligencija primjenjuje bez odgovarajuće kontrole. Suradnja tih skupina na radnom mjestu, koja prekoračuje granice generacija, zasigurno je nužna. Općenito, umjetnu inteligenciju potrebno je pravno regulirati kako bi rad budućnosti ostao ljudski.

Uskrsno vrijeme potiče me na misao da se, unatoč svim brigama i problemima, i dalje moramo voditi izgledom uskrsnuća i nade.

Luc Van den Brande – Predsjednik organizacije EZA

SADRŽAJ:

4

KONFERENCIJA EZA BRUXELLES 2026:

Socijalna pravednost u Europi koja se ponovno naoružava

7

EUROPA I RAT:

Nova europska realnost u vremenima globalne nesigurnosti nesigurnosti

12

MENTALNO ZDRAVLJE U RATNIM PODRUČJIMA:

Razgovor s psihologinjom Eleanor Hitchman iz ICRC

15

OD IZAZOVA DO KONKRETNOG DJELOVANJA:

utvrđivanje budućih prioriteta za radničke organizacije u državama kandidatkinjama za članstvo u EU-u

16

EZA NEWS:

Dvije nove članice iz Sjeverne Makedonije

17

UREDNIŠTVO

SOCIJALNA PRAVEDNOST U EUROPI KOJA SE PONOVRNO NAORUŽAVA

Dok se EU užurbano ponovno naoružava, na konferenciji organizacije EZA u Bruxellesu 2026. okupili su se sudionici iz 21 zemlje kako bi raspravili o socijalnim posljedicama tog zaokreta u sigurnosnoj politici.

SLIJEVA NADEŠNO: JOVITA PRETZSCH, ZAMJENICA PREDSEDNICE LITAVSKOG SINDIKATA SOLIDARUMAS; LUCIE STUDNIČNÁ, PREDSEDNICA II. SKUPINE (RADNICI) EUROPSKOG GOSPODARSKOG I SOCIJALNOG ODBORA (HR. EGSO); ROLF BRO WEBER, POLITIČKI SAVJETNIK PRI SVJETSKOJ ORGANIZACIJI RADNIKA (ENG. WORLD ORGANIZATION OF WORKERS, WOW); BJØRN VAN HEUSDEN, DIREKTOR WOW-A

TEKSTOVI: Sergio de la Parra, Sigrid Schraml
SLIKE: Katrin Brügggen

Može biti primamljivo trenutačne međunarodne potrese pripisati osobnosti ovog ili onog šefa države ili vlade. Iako u svojem uvodnom izlaganju nije zaničala taj utjecaj, francuska novinarka i zamjenica glavnog urednika časopisa „Le Monde Diplomatique“ Anne-Cécile Robert ustvrdila je da je trenutačna situacija, obilježena novim

geopolitičkim sukobima i brojnim oružanim konfliktima, prije svega rezultat niza povijesnih ciklusa koji se sada, čini se, privode kraju. Zbog toga se Europska unija sve više osjeća ugroženom, pa je obrambena politika posljednjih godina izbila u sam vrh političkih prioriteta EU-a.

Sigurnost iznad vojne dimenzije

Zbog pogoršanja međunarodnog okruženja pitanje sigurnosti ponovno je u samom vrhu europske agende, uključujući i potrebu da EU raspolaze vjerodostojnim i učinkovitim vojnim sredstvima za odvratanje. „Svijet vani je surov“, rekao je francuski general Christophe Gomar, koji trenutačno obnaša dužnost potpredsjednika Odbora za obranu Europskog parlamenta. Prema njegovu mišljenju, jačanje europske obrambene sposobnosti jamstvo je mira za EU i nužan preduvjet da Unija može ostvarivati svoje više ciljeve i vrijednosti. Istodobno su istupi tijekom cijele konferencije pokazali koliko je važno ta kretanja smjestiti u kontekst dugogodišnjeg djelovanja EU-a za mir te vrijednosti koje zastupaju kršćanski radnički pokreti, poput socijalne pravednosti. Više govornika istaknulo je da međunarodno pravo i multilateralni okviri, prije svega Ujedinjeni narodi, i dalje ostaju ključne referentne točke europskog djelovanja. Istodobno su priznate granice sadašnjega međunarodnog sustava i istaknuta je potreba da ga se prilagodi promijenjenoj geopolitičkoj situaciji. Sudionici su upozorili na to da procesi naoružavanja u pravilu izazivaju protureakcije, jer mjere jednog aktera drugi često doživljavaju kao prijetnju, dinamika koja se uobičajeno naziva sigurnosnom dilemom.

S obzirom na napetu proračunsku situaciju u mnogim državama članicama, izražena je zabrinutost zbog mogućih posljedica rasta vojnih izdataka za druga područja javne potrošnje, osobito ona koja služe sprečavanju sukoba, poput razvojne suradnje i diplomacije. Istodobno je istaknuta važnost tih političkih područja za promicanje stabilnosti i mira. Upućivanje na geslo Međunarodne organizacije rada (eng. ILO) – si vis pacem, cole justitiam („ako želiš mir, njeguj pravdu“) – u tom je kontekstu zorno pokazalo šire razumijevanje sigurnosti na kojem su se rasprave temeljile. Cijela je rasprava

odražavala zajedničku spoznaju da se današnji sigurnosni problemi ne mogu u potpunosti riješiti isključivo vojnim sposobnostima te da su one samo dio šireg skupa instrumenata, u koji se ubrajaju i diplomacija, multilateralizam i međunarodna suradnja.

Posljedice većih izdataka za obranu

Jedan od najočitijih aspekata politike ponovnog naoružavanja EU-a jest rast izdataka za obranu. Vojni izdaci u svijetu trenutačno dosežu povijesno najvišu razinu, a Europa predvodi taj trend: od 2014. te okupacije i naknadne aneksije Krima od strane Rusije izdatci su znatno porasli. Ključno pitanje nije legitimnost tog povećanja, iako bi se moglo tvrditi da izazov europske obrane nije ponajprije pitanje financijskih sredstava. Riječ je, prije svega, o tome da se posljedice i odluke koje takva politika podrazumijeva učine transparentnima. „Ako se Europa odluči za naoružavanje, moramo iskreno govoriti o posljedicama koje su s time povezane“, rekao je predsjednik EZA-e Luc Van den Brande. Prvi je aspekt financiranje. Države članice EU-a koje imaju prostor za financijsko djelovanje, osobito Njemačka, sklone su zaduživanju. Za druge je brzo povećanje vojnih izdataka kakvo sada vidimo teško moguće bez opterećivanja drugih važnih područja javne potrošnje, kao što su socijalna zaštita, zdravstvo i obrazovanje. U praksi to rijetko znači neposredne rezove u socijalnim sustavima, već prije postupno ograničavanje njihova razvoja, jer se proračunska sredstva sve više preusmjeravaju na financiranje obrambenih prioriteta.

Drugo je pitanje u kojoj se mjeri izdatci za obranu pozitivno odražavaju na rast i zaposlenost. Ne treba nijekati da takvi učinci mogu postojati (osim ako se povećana sredstva većim dijelom troše na uvoz naoružanja).

NASLOV ISPOD SLIKE: OKO 100 SUDIONIKA IZ 21 ZEMLJE POZORNO PRATI PREDAVANJE ANNE-CÉCILE ROBERT, ZAMJENICE GLAVNOG UREDNIKA ČASOPISA „LE MONDE DIPLOMATIQUE“

U PRAKSI TO RIJETKO ZNAČI NEPOSREDNE REZOVE U SOCIJALNIM SU-STAVIMA, VEĆ PRIJE POSTUPNO OGRANIČAVANJE NJIHOVA RAZVOJA, JER SE PRORAČUNSKA SREDSTVA SVE VIŠE PREUSMJERAVAJU NA FINANCIRANJE OBRAMBENIH PRIORITETA.

Dr. Nan Tian, znanstveni suradnik Stockholmskog međunarodnog instituta za mirovna istraživanja, naglasio je, međutim, da izdaci za obranu u usporedbi s drugim vrstama državnih ulaganja, kao što su infrastruktura, obrazovanje ili socijalna davanja, u pravilu imaju znatno manji učinak na gospodarski rast, ono što se naziva „fiskalnim multiplikatorom“. Većina dosadašnjih studija bavi se Sjedinjenim Američkim Državama, dok je europski slučaj slabije istražen. Novije procjene ipak upućuju na to da u državama poput Njemačke svaki dodatni euro uložen u obranu u najboljem slučaju generira 50 centi dodatne gospodarske aktivnosti, a možda čak ni toliko. To se, prema Dennisu Radtkeu, koordinatoru Kluba zastupnika Europske pučke stranke u Odboru za zapošljavanje Europskog parlamenta, ne može zanijekati. Međutim, s obzirom na trenutačnu geopolitičku situaciju, EU-u ne preostaje drugo nego konačno dati prioritet europskoj obrani.

Naposljetku, valja reći da znatna neučinkovitost i dalje opterećuje raspodjelu sredstava za obranu. U Njemačkoj je, primjerice, ograničena učinkovitost vojnih izdataka povezana sa sadašnjom strukturom obrambenog sektora: proizvodni kapaciteti već su gotovo u potpunosti iskorišteni, a u postupcima nabave nedostatak transparentnosti ograničava tržišno natjecanje. U takvim uvjetima dodatna državna ulaganja prije dovode do rasta cijena i većih dobiti poduzeća nego do znatnog povećanja proizvodnje.

Omnibus paket za obrambenu pripravnost i europska industrijska baza

Uz inicijative EU-a kojima se potiču ili olakšavaju veći nacionalni izdaci za obranu, industrijska politika također je važan instrument kojim EU nastoji unaprijediti svoju agendu u području obrane. Mjere kao što su financiranje istraživanja i razvoja, ubrzani postupci izdavanja odobrenja, promicanje zajedničkih postupaka nabave i olakšavanje prometa oružja unutar Unije ključni su elementi Omnibus paketa za pojednostavljenje u području

obrambene pripravnosti, o kojem se trenutačno raspravlja u Europskom parlamentu i Vijeću. Razgovor s Paraskevi Papantoniou, načelnicom odjela u Glavnoj upravi Europske komisije za obrambenu industriju i svemir (eng. DEFIS), i Isabelle Barthès, zamjenicom glavnog tajnika sindikata IndustriAll, pokazao je da trenutačno postoji neravnoteža između sve veće dostupnosti javnih sredstava za obrambenu industriju i koristi koje iz toga proizlaze za društvo i radnike u tom sektoru, a tu je ravnotežu potrebno ponovno uspostaviti. To, primjerice, otvara pitanja moguće oporezivosti ekstraprofita u tom sektoru, kao i snažnijeg uzimanja u obzir socijalnih kriterija pri dodjeli javno financiranih ugovora poduzećima iz obrambene industrije, odnosno socijalne uvjetovanosti.

Također je postalo jasno da pojednostavljenje postupaka i uklanjanje regulatornih prepreka za poduzeća samo po sebi neće biti dovoljno za otklanjanje strukturnih nedostataka europske industrijske baze. U njih se ubrajaju fragmentiranost na nacionalna tržišta, nedostatna ulaganja, udvostručeni kapaciteti i nepostojanje potpuno integriranih europskih lanaca opskrbe. Jačanje industrijske suverenosti u obrambenom sektoru stoga zahtijeva dugoročnu koordinaciju, nepokolebljivu političku volju i, prije svega, više povjerenja među državama članicama.

Nastavlja se...

Konferencija je pokazala da novi sigurnosni kurs EU-a otvara složena i dalekosežna pitanja. Za sindikate i kršćanske radničke organizacije nije riječ o tome da se negira nova geopolitička stvarnost, koja se promijenila „svidalo se to nama ili ne“, kako je istaknuo supredsjednik EZA-e Piergiorgio Sciacqua. Naprotiv, s njom se moraju kritički i konstruktivno suočiti – i pozvati donositelje političkih odluka da osiguraju da sigurnosna politika EU-a ostane ukorijenjena u široj strategiji u kojoj su mir i poštovanje međunarodnog prava vodeća načela, koliko god to paradoksalno zvučalo. Takav pristup zahtijeva sigurnosnu politiku koja čovjeka doista stavlja u središte i koja se, prema unutra i prema van, i dalje neumorno zauzima za solidarnost i ljudsko dostojanstvo.

NASLOV: EUROPA I RAT

Nova europska realnost u vremenima globalne nesigurnosti

800 milijardi za naoružanje i opremu, financiranih dodatnim zaduživanjem, tako ukratko glasi plan Europske komisije pod nazivom „Readiness 2030“. Naime, na vanjskim granicama Europske unije bukta rat. Europskoj uniji potreban je novac, ne samo radi potpore Ukrajini. Međutim, postavlja se pitanje razmjernosti tog intenzivnog naoružavanja. I kako sve veća potreba za sigurnošću utječe na društvenu koheziju unutar EU-a. Pogled na obrambenu industriju, sindikalni rad u ratom zahvaćenom području i inicijativu za mir.

TEKSTOVI: Ralph Würschinger
SLIKE: Ralph Würschinger, freepik

Brüssel. Yuriy Kurylo djeluje umorno. Teški kapci prekrivaju dio njegovih zelenih očiju, a ispod se ocrtavaju tamni podočnjaci. Za razliku od toga, njegovo je odijelo svježe izglučano, a polo majica blista u intenzivnoj ljubičastoj boji. Predsjednik inicijative VOST „VOLYA“, kršćanskog sindikata i člana EZA-e iz Ukrajine, sudjeluje u ovogodišnjoj konferenciji EZA-e koja se održava u Brüsselu. Srdačno ga dočekuju, on uzvraća osmijehom i otvoreno govori o trenutačnoj situaciji u svojoj zemlji. Što se tamo događa na vojnom planu, mnogima je poznato iz vijesti. No Yuriy Kurylo otkriva kakvi su uvjeti u kojima sindikat djeluje od početka rata. Objašnjava kako je parlament zbog rata donio zakon kojim se ograničavaju prava i slobode radnika, poput prava na štrajk i prava na rad.

Konkretne promjene odnose se, među ostalim, na tjedno radno vrijeme koje se smije povećati do 60 sati, za otkaze više ne treba ishoditi suglasnost sindikata, kolektivni pregovori dijelom su obustavljeni, a državni blagdani ukinuti. Sindikalist, dakako, nije zadovoljan s time, no prihvaća nužnost takvih mjera, nadajući se brзом završetku rata radi povratka na normalno stanje. No, takav ishod još se ne nazire.

Ruski napadi ne predstavljaju samo opasnost za život u istočnom dijelu zemlje, uništili su infrastrukturu i opskrbu energijom u cijeloj zemlji te u značajnoj mjeri ograničavaju komunikacijske kanale. Yuriy Kurylo i njegovi kolege i kolegice trude se, bez obzira na uvjete, na najbolji mogući način podržavati svoje članove: „Gdje je moguće vodimo kolektivne pregovore s poslodavcima i zaključujemo kolektivne ugovore. Gdje se takav ugovor ne može zaključiti, pokušavamo s poslodavcima pregovarati o uspostavi barem približno primjerenih radnih uvjeta. To, naime, u okupiranim područjima, odnosno u područjima s aktivnim borbenim djelovanjima, nije moguće.“

Kontinuirani stres

Na zapadu Ukrajine, u Lavovu, VOST je konkretno pomogao u izgradnji skloništa. Lyudmyla Vysotska i djeca iz njezinog vrtića tamo se sklanjaju svaki puta kada se oglasi uzbuna. Član sindikata VOST-a navodi

kako je jučer dron preletio iznad grada. Dok bi se uzbuna na početku rata često oglašavala i dva puta tjedno, danas (stanje iz ožujka 2026.) se uzbuna oglašava svakih nekoliko tjedana. Tada s djecom odlazi u vrt gdje se nalazi ulaz u podzemno sklonište. „To je za djecu velik stres i ugrožava njihovo zdravlje jer zbog nestanka struje grijanje ne radi uvijek i može biti hladno“, objašnjava 57-godišnjakinja.

Ona osobno odvraća misli od ratnih strahota tako što vikendom s drugima crta ili izrađuje male igračke od vune. Dva su bratića od izbijanja rata na bojištu, njezina nećakinja kao liječnica skrbi o vojnicima. Lyudmyla je jednostavno mogla otići iz Ukrajine jer posjeduje imovinu u Poljskoj. Umjesto toga suočava se sa strahom i stresom kako bi pomogla. U slobodno vrijeme izrađuje pomagala za vojnike, poput svijeća i torbi, te svoj rad kao odgojiteljice u vrtiću u ratnim okolnostima doživljava kao posebno smislenim: „Kada su muževi na bojištu, majkama je teže odgajati djecu. Pokušavamo im oduzeti dio tereta i biti u potpunosti tu za djecu.“ VOST je pridonio povećanju plaća za odgojiteljice u vrtiću kao što je Lyudmyla. Plaće koje se zahvaljujući i potporama EU-a mogu i dalje isplaćivati. Osim financijske, Ukrajini je potrebna i vojna pomoć kako bi dobila rat. Yuriy Kurylo iz inicijative VOST „VOLYA“ vjeruje u pobjedu. Stoga smatra da Europa mora nastaviti s naoružavanjem. Radi se u konačnici o „zaštiti civilizacijskih vrijednosti kao što su sloboda, demokracija i poštovanje ljudskih prava.“

Priča o gospodarskom procvatu

Činjenica je da izdaci za obranu munjevito rastu. Prema procjeni Europskog vijeća, ulaganja država članica EU-a porasla su od 2020. s 234 milijarde na 381 milijardu eura u 2025. godini (porast od 62,8 %). Njemačka i Francuska troše onoliko koliko sve ostale države članice zajedno. Tvrtke iz vojne industrije kao što su Rheinmetall u Njemačkoj i Leonardo u Italiji, zahvaljujući izrazito velikom broju narudžbi, mogle bi djelovati kao poticaj europskom gospodarstvu koje je pogođeno krizom. Naoružanje, prema mišljenju predstavnika industrije, ne jamči samo snagu kroz odvratanje, nego je i jamstvo gospodarskog rasta.

Investicijske banke kao što su Goldman-Sachs, zbog porasta obrambene proizvodnje računaju s porastom BDP-a u eurozoni od 1,3 %. Posebno Njemačkoj investicijska banka pripisuje visoku zaradu i priliku da nadoknadi pad izvoza automobila. Stručnjaci iz Banque Nationale de Paris (BNP) smatraju da su Španjolska i Italija zemlje koje bi u cjelini imale najveći gospodarski potencijal u slučaju intenzivnijeg naoružavanja.

Znanstvena istraživanja pokazuju diferenciraniju sliku. „Naoružavanje će stvoriti radna mjesta, ali ne onoliko koliko se tvrdi“, kaže Nan Tian, voditelj Programa za vojne izdatke i proizvodnju naoružanja pri Stockholmskom institutu za mirovna istraživanja (SIPRI). Doktor ekonomije u radu objavljenom krajem 2025. godine analizirao je kako ulaganja u naoružanje utječu na brojne različite čimbenike, uključujući sigurnost, dostojanstven rad, obrazovanje i gospodarski rast. Rad predstavlja metastudiju koja obuhvaća spoznaje stečene kroz 50 godina istraživanja. Njegov rezultat: „Otvorilo bi se više radnih mjesta kada bi se novac usmjerio u druga područja koja ne pripadaju obrambenom sektoru.“ Kako bi potkrijepio tu tezu, navodi fiskalni multiplikator koji u međusobni odnos stavlja državnu potrošnju i porast BDP-a. Porast izdataka

u obrambenom sektoru rezultira, doduše, porastom plaća u obrambenoj industriji. Na taj način taj sektor pozitivno utječe na BDP. Međutim, izdaci u drugim područjima kao što su obrazovanje, infrastruktura ili zdravlje, u puno većoj mjeri utječu na povećanje BDP-a. „Kada proizvedete tenk, on stoji u skladištu sve dok ne izbije rat. Ako na primjer proizvedete streljivo, njegova je svrha da ga se uništi“, objašnjava ekonomist. „Ako se taj isti euro uloži u zdravstvenu skrb i obrazovanje, prinos je znatno veći, jer zdravi ljudi mogu dulje raditi te tako ostvariti veće prihode za gospodarstvo.“

Mjereno fiskalnim multiplikatorom, programi za suzbijanje siromaštva ostvaruju povrat od dva do četiri puta u odnosu na uložena sredstva. Naravno, takvi programi ne štite Europu od vanjskih ratnih agresora. Međutim, multiplikator pokazuje da ekonomski razlozi barem ne idu u prilog naoružavanju. Argument prema kojem obrambena industrija stvara nova radna mjesta, ili kao u slučaju Njemačke, amortizira gašenje radnih mjesta u automobilskoj industriji, za Nan Tiana nije održiv. Proizvodnja naoružanja u velikoj je mjeri automatizirana, a prelazak kvalificiranih radnika u tu industriju zbog visoke specijalizacije nije jednostavan.

EKONOMIST NAN TIAN ISTRAŽUJE POVEZANOST IZMEĐU IZDATAKA ZA NAORUŽANJE I SOCIJALNIH IZDATAKA

Kakav to pritisak stvara na radnike saznat ćete u razgovoru s psihologinjom Eleanor Hitchman iz Međunarodnog Crvenog križa u Ukrajini. Priča, među ostalim, o tome kako pomaže radnicima čiji su članovi obitelji prijavljeni kao nestali.

MATTEO BRACCIALI IZ UDRUGE ACLI STRAHUJE OD POMAKA VRIJEDNOSTI U EU-U

Istraživač mira ipak priznaje da je vojska potrebna kako bi se osigurala sigurnost Europe. Međutim, on zagovara da se pojam sigurnosti shvati znatno šire nego samo kroz brojčanu vojnu ili tehnološku obrambenu sposobnost. Ona, naime, sama po sebi ne stvara sigurnost, već je čak i ugrožava.

Briga o socijalnoj državi

Takozvani pristup usmjeren na čovjeka stavlja čovjeka u središte svih promišljanja. A to vrijedi i za pitanja sigurnosti, nastavlja Tian: „Ljudi ne trebaju samo osjećaj sigurnosti od invazije – bilo izvana ili, recimo, od pobunjenika odnosno pobunjeničkih skupina u vlastitoj zemlji. Trebaju hranu, obrazovanje, zdravstvenu skrb, stambeni prostor i radna mjesta. A to ne vrijedi samo za sadašnje generacije nego i za buduće.“ Takav pristup etablirao je UN još 1994. Države članice uvrstile su ga u program Ciljeva održivog razvoja (SDG) 2015. Jedan od tih ciljeva je mir. Drugi ciljevi su zdravlje, suzbijanje gladi ili pak infrastruktura.

Nan Tian otkrio je u svojoj studiji kako se naoružavanje protivi tim ciljevima. Dok, naime, vojni izdaci rastu, smanjuju se investicije koje podržavaju SDG. Brojke u izvješću o ciljevima održivog razvoja predstavljenom krajem 2025. govore same za sebe: samo 35 posto ciljeva je u skladu s planom, polovica napreduje presporo, a 18 posto čak nazaduje. Ciljevi održivog razvoja koji su planirani do 2030. neće se ostvariti. Razlog leži u tome što „se

zemlje počinju osvrutati prema unutra, gledajući što mogu učiniti za svoju zemlju te zanemarujući solidarnost koju mogu pokazivati prema drugim zemljama“, smatra Nan Tian. On taj potez smatra kratkovidnim. „Ako se zemljama može pomoći u njihovu razvoju, to može dovesti do veće sigurnosti, jer se tada smanjuje spremnost na pokretanje pobune, borbu ili čak razmišljanje o nezakonitim migracijama, što bi koristilo i zemljama donatorima.“ U cijeloj raspravi o naoružavanju on priželjkuje znanstveno utemeljene argumente s političke strane te pritom posebno poziva sindikate na odgovornost da pažljivije sagledaju situaciju: „Sindikati i njihovi članovi mogu reći: zahtijevamo te znanstvene činjenice. Zahtijevamo istraživanja te zahtijevamo proces donošenja odluka koji počiva na tim utemeljenim informacijama.“

Nova Europa

ACLI, kršćansko udruženje radnika i član EZA-e iz Italije, jasno se protivi naoružavanju koje se u ovom trenutku događa u Europskoj uniji. Međutim, s diferenciranim objašnjenjem: „Problem nisu investicije u vojsku same po sebi. Problem je vrijednost investicija i način na koji trošimo sredstva“, objašnjava Matteo Bracciali, dopredsjednik ACLI-ja. On smatra da su troškovi previsoki, usporedimo li ih izravno s ruskim ulaganjima. Ona su u 2025. iznosila 240 milijardi eura. Rusija, koja vodi nekoliko ratova i osvajački rat protiv jedne teritorijalno velike države, troši, dakle, oko 100 milijardi eura manje na svoju vojsku nego EU.

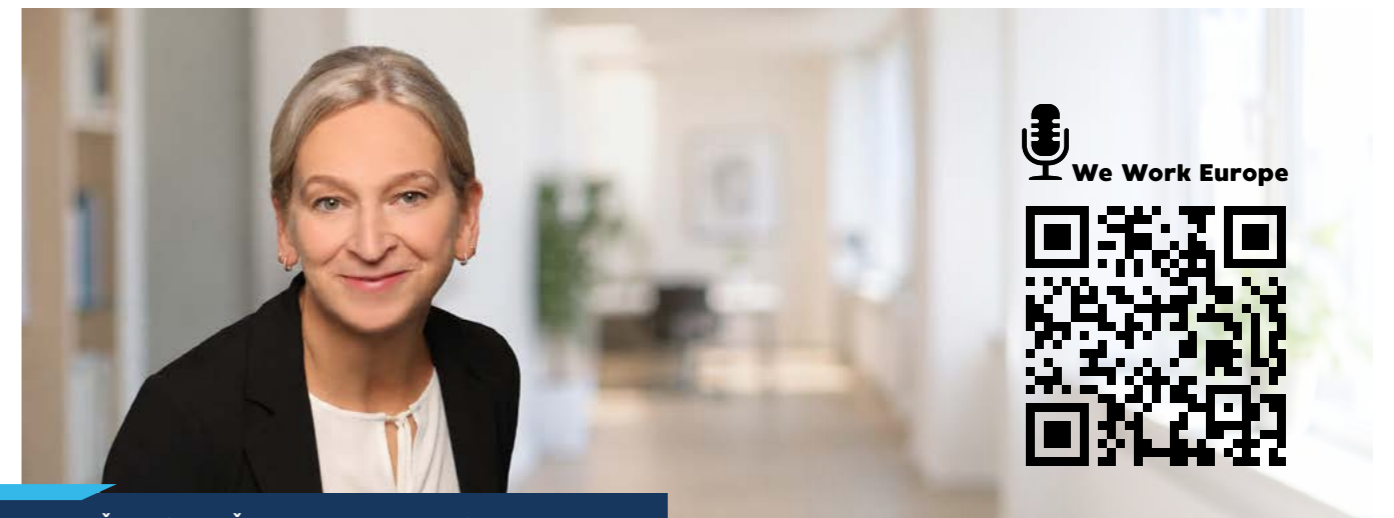
“POSJEĆIVALI SMO LJUDE U NJIHOVOJ SVAKODNEVICI I UTVRDILI DA IM JE POTREBNA PODRŠKA U MIROVNOM PONAŠANJU. VJERUJEM DA NA TAJ NAČIN MOŽEMO DOPRINIJETI MIROTVORNOJ POLITICI”

Bracciali se pribojava da u prvom redu nacionalno naoružavanje država članica ugrožava socijalni stup Europske unije. Pojedine zemlje zbog toga troše manje na socijalne usluge, dok bi sveeuropska vojska rasteretila članice, bila bi jeftinija u apsolutnom smislu i mogla bi osloboditi sredstva za upravo takve socijalne usluge.

Neke političari kao što su ukrajinski predsjednik Zelenskiy i španjolski predsjednik Pedro Sánchez podržavaju tu ideju. Ta ideja, doduše, nije nova. Još su u pedesetima neke zemlje radile na takvom rješenju. Pod naslovom „Europska obrambena zajednica“ (skraćeno: EOZ), Francuska, Italija, Njemačka i zemlje Beneluxa trebale su staviti svoje vojne kontingente pod zajedničko zapovjedništvo zajedničkog ministarstva obrane. Poznato je da ta ideja nije ostvarena. To je dijelom bilo zato što je Francuska, koja je u početku zamislila tu ideju, u konačnici imala prevelike rezerve prema ograničavanju vlastitog vojnog suvereniteta u korist nadnacionalne organizacije. Sve do današnjeg dana suradnja u području vojne industrije nije prešla okvire proizvodnje Eurofightera. Međutim, Matteo Bracciali ne muči samo financijski aspekt u okviru debate o europskom naoružavanju: „Mislim da upravo stvaramo novu Europu s drugim vrijednostima od onih za koje smo se zalagali prošlih 80 godina.“ Smatra da je

prekomjerno naoružavanje suprotno ulozi Europske unije kao mirovne unije.

U skladu s citatom pape Lava XIV. „Ako želiš mir, stvaraj institucije mira“, ACLI si je postavio zadaću zalagati se upravo za taj mir. Organizacija je 2025. pokrenula Karavanu mira, mobilnu informativnu stanicu koja je gotovo pola godine putovala Italijom i napravila ukupno 78 zaustavljanja: u školama, zatvorima, poljoprivrednim gospodarstvima i dr. „Posjećivali smo ljude u njihovoj svakodnevici i utvrdili da im je potrebna podrška u mirovnom ponašanju. Vjerujem da na taj način možemo doprinijeti mirotvornoj politici“, uvjeren je Matteo Bracciali. Smatra da se tako ljudima može pružiti bogatija slika mira, sigurnosti i naoružavanja, što bi pak moglo utjecati na politiku. No i zastupnici Europskog parlamenta u Strasbourgu došli su u kontakt s Karavanom mira. Dobili su manifest od ACLI-ja u kojem je navedeno sedam prijedloga za poticanje mira. Vrijeme će pokazati hoće li se prijedlozi ostvariti u praksi. Međutim, Matteo Bracciali ne želi čekati tako dugo. ACLI nastavlja sa svojim projektima i u 2026., u nadi da će se EU prisjetiti svoje uloge mirovne unije i odlučiti se za diplomatske putove. Ne samo u pogledu vlastite diplomacije, nego i mogućih pregovora između Ukrajine i Rusije.

POLITIČKA STRUČNJAKINJA ANNEGRET BENDIEK

Više informacija o manifestu ACLI-ja, geopolitičkoj situaciji Europe te detaljnu analizu studije Nana Tiana možete pronaći u podcastu „We Work Europe“. Annegret Bendiek s Njemačkog instituta za međunarodnu politiku govori, među ostalim, o snagama i slabostima EU-a u kontekstu donošenja odluka. Kako biste poslušali epizode, jednostavno skenirajte QR kod ili posjetite sljedeću mrežnu stranicu: we-work-europe.podigee.io.

MENTALNO ZDRAVLJE U RATNIM PODRUČJIMA

Razgovor s psihologinjom Eleanor Hitchman iz Međunarodnog odbora Crvenog križa (eng. International Committee of the Red Cross, ICRC)

SASTANAK MEĐUNARODNOG ODBORA CRVENOG KRIŽA O MENTALNOM ZDRAVLJU I PSIHOSOCIJALNOJ PODRŠCI [2023/ICRC]

INTERVJU: Ralph Würschinger
SLIKE: ICRC

Već nekoliko godina pojmovi poput ravnoteže između poslovnog i privatnog života (eng. work-life balance), neplaćenog dopusta (sabbaticala) i izgaranja (burnouta) čine sastavni dio naše radne svakodnevice. Sve otvorenije govorimo o svojem mentalnom stanju. Međutim, te rasprave vodimo iz privilegiranog položaja, jer mir ne vlada svugdje. Oružani sukobi nisu ograničeni na globalni jug, oni se vode i na vanjskim granicama EU-a. Tamo je pitanje mentalnog zdravlja možda još hitnije nego ovdje. Kako se radnici ondje nose sa svakodnevicom? Je li uopće moguće u takvim uvjetima obavljati redovit posao? I kako se takva situacija odražava na vlastito psihičko stanje?

Razgovarali smo s Eleanor Hitchman. Ona radi kao psihologinja za Međunarodni odbor Crvenog križa (eng. ICRC) i vodi programe za mentalno zdravlje u Kijevu, u Ukrajini.

EZA: Gospođo Hitchman, u Ukrajini je već nekoliko godina na snazi ratno stanje. To ima ozbiljne posljedice za radne uvjete u mnogim sektorima: prekovremeni rad, ukidanje blagdana, izostanak povećanja plaća itd. Kako se to odražava na psihičko stanje radnika?

Eleanor Hitchman: Kada radite na prvoj liniji, osobito u oružanom sukobu, uvjeti su, naravno, vrlo nepovoljni. Kada ljudi nemaju vremena za odmor i oporavak, vidimo da su prilično iscrpljeni. Zbog zračnih napada svi pate od problema sa spavanjem. To može narušiti sposobnost obavljanja posla i utjecati na način života.

EZA: Jeste li u kontaktu s poslodavcima u Ukrajini? Nastojite li ih senzibilizirati za te rizike i poboljšati radne uvjete?

Eleanor Hitchman: Često primamo zahtjeve za psihološkom ili psihosocijalnom podrškom za zaposlenike komunalnih službi ili zdravstvenog sustava, dakle za one koji redovito reagiraju u hitnim situacijama, bilo da je riječ o medicinskim intervencijama ili popravku kritične infrastrukture. Ti zahtjevi do nas dolaze preko naših kolega i kolegica koji tim ustanovama pružaju tehničku ili materijalnu pomoć, primjerice donacijama medicinske opreme bolnici. Kod tih zaposlenika surađujemo s Ukrajinskim Crvenim križem i jačamo njegove kapacitete, jer njegovi zaposlenici i volonteri na terenu mogu provoditi edukaciju o psihološkim temama.

Nije naša zadaća poboljšavati radne uvjete kao takve, ali mentalno zdravlje osoba koje prve reagiraju u hitnim situacijama velik je izazov. Jedan je od razloga i taj što nema dovoljno stručnog osoblja za pokrivanje potrebe za psihološkom podrškom koja se od 2022. drastično povećala. Ponekad organizacije upućuju svoje zaposlenike na aktivnosti koje nudimo. Znači li to da se psihički problemi rješavaju kao čarobnim štapićem? Iskreno, ne mislim da je tako. To nije nužno zato što poslodavci ne žele pomoći svojim zaposlenicima, nego možda to ne mogu zbog različitih čimbenika,

kao što su manjak osoblja ili jednostavno zahtjevi samog posla. Kada ima previše smjena i premalo radnika, možda je teže redovito planirati slobodne dane. Zaposlenici tada pate od iscrpljenosti, a istodobno su izloženi povećanom pritisku u pogledu radnog učinka. Osim toga, takva vrsta rada u području sukoba može biti emocionalno iznimno opterećujuća jer su ljudi izloženi mnogo većem broju traumatskih iskustava nego inače.

EZA: Kako vidite potrebu stanovništva za psihološkim uslugama?

Eleanor Hitchman: Kada je riječ o mentalnom zdravlju, Ukrajina i dalje ima prilično tradicionalan pristup, s ostacima sustava koji je više sovjetski obilježen. To znači da su psihički problemi bili stigmatizirani. Prije je pristup takvim uslugama bio vrlo ograničen jer su bile nedovoljno financirane. Psihološko liječenje bilo je snažno usmjereno na psihijatriju. Prije izbijanja sukoba Ukrajina je bila usred procesa reforme kojim se trebao uvesti integrirani, višerazinski model usluga mentalnog zdravlja. Međutim, od 2022. potrebe su toliko snažno porasle da su reforme zastale. Eskalacija oružanog sukoba povećala je svijest o mentalnom zdravlju. Posebno je to važno pitanje za Olenu Zelensku (prvu damu Ukrajine), koja se zalaže za lakši pristup skrbi za mentalno zdravlje te za to da ona bude bliža građanima i dostupnija. Kada su kvalitetne usluge mentalnog zdravlja dostupne na lokalnoj razini, umjesto da se pretežito pružaju u bolnicama, pristupačne su većem broju ljudi.

EZA: Ima li, zahvaljujući spomenutim reformama, dovoljno psihologa za odgovarajuće liječenje psihičkih problema?

Eleanor Hitchman: U Ukrajini je psihologija kao profesija još relativno nova, pa stoga još nema mnogo kvalificiranih psihologa. Kako bi se taj manjak nadoknadio, Ministarstvo zdravstva provelo je određene programe stručnog usavršavanja za psihologe.

Međunarodni odbor Crvenog križa pruža pomoć u Ukrajini od 2014. Odbor opskrbljuje stanovništvo humanitarnom pomoći, dostavlja potrepštine bolnicama i pomaže u obnovi. Nakon izbijanja oružanog sukoba 2022. organizacija je proširila svoje aktivnosti. Trenutačno je u zemlji angažirano više od 750 zaposlenika Međunarodnog odbora Crvenog križa, raspoređenih u više gradova.

Kao što možete zamisliti, psihičke potrebe ljudi u miru i u vrijeme oružanog sukoba razlikuju se i zahtijevaju vrlo različite kompetencije. Naravno, psiholozi se angažiraju i za skrb o pripadnicima oružanih snaga. Zbog toga ih je manje dostupno za rad s civilnim stanovništvom.

EZA: Što osobe koje pate od psihičkih problema mogu same učiniti? Kako mogu postati otpornije?

Eleanor Hitchman: Ako sam iskrena, ne volim posebno riječ „otporan“ kada govorimo o ljudima koji moraju živjeti u takvim uvjetima. Znači li to da osoba možda nije dovoljno otporna ako se u toj situaciji ne snalazi?

Govorimo li o otpornosti ili o pukom preživljavanju? Ljudi naposljetku nemaju izbora. U toj se teškoj situaciji moraju snaći najbolje što mogu. Mislim da je više riječ o tome da se situacija učini barem malo manje teškom. Možemo poduprijeti razvoj kompetencija za psihosocijalni rad u oružanim sukobima. Možemo pokušati provoditi psioedukaciju, odnosno informirati ljude o psihičkim poteškoćama, te im prenijeti strategije ili tehnike kako bi se s njima bolje nosili, ali to se razlikuje od osobe do osobe.

EZA: Kako to možemo zamisliti?

Eleanor Hitchman: Problem sa strategijama suočavanja jest u tome što je lako dijeliti pametne savjete i reći: bavite se jogom, izvedite psa u šetnju i nazovite prijatelje. Ali svaka je osoba drukčija. Ako nazovete prijatelje, a zatim razgovarate samo o situaciji, ili ako provodite vrijeme s obitelji, a oni stalno

žele govoriti o sukobu, možda to nije ono što je dobro za vas. Mnogo toga što su ljudi u uvjetima mira činili kako bi se nosili sa životom i stresom možda više nije moguće jer žive usred oružanog sukoba. Postoji policijski sat, neki ne smiju napustiti zemlju, zajednice su razorene, ljudi su raseljeni ili su članovi obitelji pobjegli u inozemstvo.

Nažalost, ne postoji jednostavno rješenje niti nekoliko jednostavnih stvari koje se mogu učiniti kako bi sve bilo bolje, jer je proživljena stvarnost de facto teška. Zaposlenici moraju pronaći strategije koje funkcioniraju za njih u njihovoj konkretnoj situaciji. One im mogu malo pomoći da izdrže svaki dan i da se snađu, ali to još uvijek nije stopostotno rješenje.

EZA: Nudite li program koji posebno dobro funkcionira, čak i ako ne postoji univerzalno rješenje?

Eleanor Hitchman: Rekla bih da sam ponosna na sve naše programe jer su vrlo učinkoviti. No program koji provodimo za obitelji osoba nestalih tijekom borbenih djelovanja nailazi na vrlo pozitivan odaziv sudionika. (Napomena uredništva: Prema ukrajinskim vlastima, trenutačno se u Ukrajini više od 70.000 osoba vodi kao nestalo.) Ti su ljudi zaposleni, i ako im možemo pomoći da se nose s teškoćama i patnjom koje proizlaze iz neizvjesnosti o tome što se dogodilo njihovim bližnjima, mogu nastaviti živjeti svakodnevicu, obavljati posao i održavati obiteljski život.

Vidimo da sudionici ostaju u kontaktu i izvan grupe te tako stvaraju snažnu mrežu podrške. A znamo da je socijalna podrška vrlo važan čimbenik u prevenciji psihičkih problema.

Ako želite saznati više o tome kako ukrajinski sindikat VOST „VOLYA“ podupire svoje članove, pročitajte članak na str 7.

Više informacija o programu Međunarodnog odbora Crvenog križa za obitelji koje žive u neizvjesnosti o sudbini svojih bližnjih možete pronaći na sljedećoj poveznici: <https://www.icrc.org/en/article/ukraine-supporting-families-living-uncertainty>

OD IZAZOVA DO KONKRETNOG DJELOVANJA: UTVRĐIVANJE BUDUĆIH PRIORITETA ZA RADNIČKE ORGANIZACIJE U DRŽAVAMA KANDIDATKINJAMA ZA ČLANSTVO U EU-U

TEKSTOVI: Ljuban Bulić

Kako radničke organizacije u zemljama kandidatkinjama za pristupanje Europskoj uniji mogu ojačati svoju ulogu u razdoblju brzih gospodarskih i društvenih promjena? To je pitanje bilo u središtu završnog seminara o perspektivama koji je EZA održala zajedno sa sindikalnim savezom PODKREPA. Seminar je održan u okviru posebnog projekta EZA-e za radničke organizacije iz zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u od 2. do 4. veljače 2026. u Njemačkoj. Mjesto održavanja bio je Arbeitnehmer-Zentrum Königswinter (AZK), koji nije samo organizacija članica, nego i mjesto osnutka EZA-e. To je sudionicima, među kojima su bili i novi partneri iz država zapadnog Balkana, pružilo priliku da više doznaju o korijenima EZA-e i posjete njezinu podružnicu.

Glavni naglasak seminara bio je na praktičnoj razmjeni iskustava. Središnji dio činio je prvi dan, koji je u cijelosti bio posvećen interaktivnim radionicama s ciljem utvrđivanja stvarnih potreba radničkih organizacija iz regije. Pod vodstvom iskusne moderatorice Lucy Chambers radionice su stvorile otvoren i uključiv prostor za razgovor među sudionicima iz različitih zemalja i s različitim jezicima. U strukturiranom procesu sudionici su najprije prepoznali svoje najveće izazove, potom ih pretočili u konkretne potrebe u području jačanja kapaciteta te na toj osnovi izradili prijedloge za buduće djelovanje.

Tim je procesom izdvojeno šest prioriteta područja koja odražavaju zajedničke teme zemalja kandidatkinja: upravljanje digitalnim tehnologijama i umjetnom inteligencijom, suzbijanje mobinga i jačanje integriteta, povećanje sindikalne organiziranosti, poboljšanje javnog ugleda i komunikacije, uključivanje mladih te jačanje pregovaračkih kompetencija. Na radionicama nisu samo utvrđeni izazovi, nego su razvijene i praktične ideje, poput potrebe za regionalnim programima osposobljavanja, snažnijeg korištenja digitalnih alata, ciljanih pristupa uključivanju mladih te interaktivnijih oblika učenja, primjerice simulacija i studijskih posjeta. Ti će se rezultati izravno

uključiti u buduće usmjerenje posebnog projekta EZA-e i njegovih aktivnosti jačanja kapaciteta.

Do je prvi dan bio u znaku prakse, drugoga su dana teme razmatrane u širem europskom kontekstu. Nermin Oruč, voditelj istraživanja u Centru za razvojne evaluacije i društvena istraživanja (Bosna i Hercegovina), na početku je dao pregled provedbe Europskog stupa socijalnih prava (EPSR) na zapadnom Balkanu. U svojoj je analizi ukazao na postupan napredak u području zapošljavanja i obrazovanja, ali i na trajne strukturne nedostatke, kao što su neformalno zapošljavanje, nepodudarnost između kompetencija radnika i potražnje na tržištu rada te slabi institucionalni kapaciteti. Christophe Galand, voditelj odjela za zapadni Balkan pri Europskoj komisiji (GU ENEST), nadopunio je tu analizu te iz perspektive Europske komisije predstavio Plan rasta EU-a za zapadni Balkan. Objasnio je njegovu stratešku važnost za proces proširenja i njegovu ulogu u ubrzanju reformi i gospodarskoj konvergenciji.

Nakon toga Stefan Ristovski, znanstveni suradnik u European Policy Instituteu (Sjeverna Makedonija), u svojem je izlaganju o alatu „Reform and Growth Monitor“ ponudio kritičniji pogled. Istaknuo je da provedba u pojedinim zemljama nije ujednačena te da postoji jedan bitan nedostatak: radničke organizacije još uvijek nisu dovoljno uključene u oblikovanje reformskih procesa. Sudionici su poduprli tu ocjenu, što je dovelo do šire rasprave o ulozi radnika u aktualnim reformama. Jedna od ključnih poruka seminara bila je da se radnike u reformama često promatra kao pasivne izvršitelje, a ne kao partnere koji mogu aktivno sudjelovati u njihovom oblikovanju. Stoga je jačanje socijalnog dijaloga od osobite važnosti, osobito u kontekstu digitalizacije i ekološke tranzicije, koje izravno utječu na radna mjesta i uvjete rada. Seminar je zaključen jasnom porukom: gospodarska konvergencija mora biti praćena socijalnim napretkom, a jačanje radničkih organizacija ključno je za postizanje pravednih i održivih rezultata.

EZA NEWS

DVIJE NOVE ČLANICE IZ SJEVERNE MAKEDONIJE

Drago nam je da u našoj mreži možemo pozdraviti čak dvije nove članice: obje nove organizacije potječu iz Sjeverne Makedonije, čime doprinose osnaživanju regionalne raznolikosti i europske suradnje.

Confederation of Free Trade Unions of Macedonia (KSS) je neovisna i demokratski ustrojena sindikalna federacija koja se zauzima za prava i interese radnika. Ujedinjuje više strukovnih sindikata te zastupa svoje članove u odnosu na državne institucije te poslodavce. KSS je reprezentativna sindikalna organizacija na nacionalnoj razini te u javnom sektoru u Sjevernoj Makedoniji. Na toj osnovi sudjeluje u radu Gospodarsko-socijalnog vijeća te je potpisnica Općeg kolektivnog ugovora za javni sektor. Središnji fokus njezinog rada usmjeren je na poticanje socijalnog dijaloga, poboljšanje uvjeta rada te jačanje radničkih prava. K tome se KSS aktiv-

no angažira u osmišljavanju mjera politike tržišta rada te se zalaže za poštene plaće i socijalnu sigurnost. Njezin djelokrug rada obuhvaća i mjere obrazovanja i senzibilizacije za zaposlene. Svojim radom KSS daje važan doprinos u daljnjem razvoju socijalnog i pravednog radnog društva.

Union of Financial Institution Workers of Macedonia (SFOM) zastupa u prvom redu interese zaposlenika u finansijskom sektoru Sjeverne Makedonije. Kao strukovni sindikat ciljano se zalaže za poštene uvjete rada, primjerenu plaću te zaštitu prava radnika u bankama i finansijskim institucijama. Poseban fokus usmjeren je na poticanje socijalnog dijaloga u tom sektoru te na pomoć njezinim članovima u području radnog prava. Osim toga, SFOM se angažira u dodatnom obrazovanju i informiranju zaposlenika s ciljem jačanja njihovog profesionalnog razvoja. Organizacija pomaže da se glas radnika u finansijskom sektoru bolje čuje i zauzima se za njihove interese.

Svojom specijaliziranom ekspertizom nadopunjuje mrežu EZA-e važnom perspektivom iz središnjeg gospodarskog sektora. Veselimo se razmjeni mišljenja i budućoj suradnji.

Dobrodošli u EZA-inu mrežu!

MAGAZINE

WE WORK EUROPE

Časopis EZA za vaše uši

Za **We Work Europe** putujemo diljem Europe i sastajemo se s predstavnicima organizacija članica EZA-e kao i sa stručnjacima u području pitanja rada, raspravljamo o najnovijim događajima i pregledavamo razvoj socijalnog dijaloga i europske socijalne politike.

We Work Europe produkcija je organizacije Escucha - Culture for the Ear u ime organizacije EZA. Podcast možete pronaći na svim popularnim platformama: Apple Podcasts, Audible, Google Podcasts, Spotify i mnogim drugim. Ostavite nam recenziju i preporučite podcast drugima! Skenirajte kod s pomoću pametnog telefona i idite izravno na platformu prema vašem izboru!

UREDNIŠTVO

Izdavač

EZA – Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2 53639 Königswinter
Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0
E-Mail: eza@eza.org
www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml, Ralph Würschinger (Odgovorni urednik), Sergio de la Parra, Ljuban Bulić

Urednički dizajn i grafika

Sofia Wunderling
wunderling.myportfolio.com

Fotografije grafika

Katrin Brügggen, Ralph Würschinger, freepik, ICRC

Izlazi

Tri puta godišnje.

Financira
Europska unija